

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14.01.2021 roku Sąd Okręgowy VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie VIII U 686/20 oddalił odwołanie J. B. od decyzji ZUS I Oddział w Ł. z dnia 30.12.2019 r w przedmiocie odpowiedzialności za długi składkowe oraz obciążył go kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego.

W dniu 31.05. 2021 r. powód wniósł o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem w niniejszej sprawie, wnosząc o uchylenie decyzji w całości oraz zasądzenie kosztów według norm przepisanych, a także o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku. W uzasadnieniu podniósł, iż nie stawił się na rozprawę w dniu 15.12.2020 r z uwagi na chorobę i pandemię, w okresie od 30.12.2020 r do 31.03.2021 r przebywał na zwolnieniu lekarskim, z powodu nieobecności na rozprawie wnioskodawca nie wiedział o terminie ogłoszenia, a nawet gdyby wiedział, to nie mógł się stawić na ogłoszenie i usprawiedliwić nieobecności. O wyroku odwołujący dowiedział się z żądania ZUS zapłaty kosztów zastępstwa procesowego w piśmie z dnia 23.04.2021 r. W ocenie wnioskodawcy postępowanie dotknięte jest nieważnością, polegającą na pozbawieniu pozwanego obrony swych praw, a podstawę skargi stanowi art. 401 pkt. 2 kpc.

Sąd ustalił , co następuje:

Wnioskodawca odebrał osobiście wezwanie na rozprawę wyznaczoną na dzień 15.12.2020 r w dniu 26.08.2020 r. Wezwanie zawierało pouczenie o sposobie usprawiedliwienia nieobecności. Nie wniósł o odroczenie rozprawy. Nie stawił się na ogłoszeniu wyroku w dniu 14.01.2020 r/okoliczność bezsporna – wezwanie na rozprawę – k. 14, dowód doręczenia – k. 241 odw., e prot. – 00: (...) -00:03: 09, prot. z ogłoszenia - k 244 akt VIII U 686/20/

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Skarga podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 410 § 1 kpc Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie.

W myśl art. 399 § 1 kpc. w wypadkach przewidzianych w dziale niniejszym można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem.

Podstawy wznowienia postępowania sformułowanie zostały w przepisach art. 401-404 kpc.

Art. 401 pkt 2 kpc, stanowi, że można żądać wznowienia postępowania jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

Natomiast zgodnie z art. 403 § 2 kpc, można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Już z powyższego wynika, że możliwość ponownego rozpoznania prawomocnie zakończonej sprawy na skutek skargi o wznowienie postępowania otwiera się tylko wówczas, gdy zaistnieje jedna z ustawowych podstaw wymienionych w Kodeksie postępowania cywilnego (wyr. SN z 17.7.2006 r., I PK 5/06, Wokanda 2006, Nr 11, s. 33). Przyczyny usprawiedliwiające jej zastosowanie muszą mieć charakter wyjątkowy oraz odpowiednio dużą wagę (post. SN z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, niepubl.). Przy czym podkreślenia wymaga, iż sformułowanie w skardze podstawy

wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401-404 kpc nie oznacza jeszcze oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia. /Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2019 r. V CZ 53/19/

W ocenie Sądu Okręgowego brak podstaw do uznania, że podnoszona podstawa zachodzi, gdyż z okoliczności sprawy wynika, iż przesłanki usprawiedliwiające jej wniesienie faktycznie nie miały miejsca (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1999 roku, sygn. akt I UKN 174/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 133, z dnia 18 kwietnia 2008 roku, sygn. akt IV CO 3/08, opubl. L., z dnia 28 października 2008 roku, sygn. akt V CO 28/08).

Zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, skarga o wznowienie postępowania podlega odrzuceniu nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nie odpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy powołane w niej okoliczności wskazują, że w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (por. wyrok z dnia 16 maja 2007 roku, sygn. akt III CSK 56/07, LEX 334985, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2007 roku, sygn. akt I CZ 40/07, opubl. L., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2008 roku, sygn. akt IV CZ 20/08, opubl. L., z dnia 19 marca 2010 roku, sygn. akt II PZ 5/10, LEX 583798).

Dodać należy, że określenie o „pozbawieniu możliwości działania” z art. 401 pkt 2 kpc, wskazuje na to, że odnosi się ono do sytuacji, kiedy to z przyczyny leżącej poza osobą samego zainteresowanego nie mógł on wziąć udziału w sprawie (post. SN z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, L.). Chociaż pozbawienie strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa jest - w rozumieniu art. 401 pkt 2 kpc - pojęciem szerokim, niemniej jednak, nie obejmuje ono nieudolnego lub wadliwego - bez względu na przyczynę - prowadzenia sprawy przez samą stronę. Jego zakresem są objęte tylko okoliczności, które powodują pozbawienie strony możliwości działania w procesie, niespowodowane przez samą stronę i niezależne od jej zachowania się, chociażby postępowanie strony stanowiło naruszenie przepisów prawa (post. SA w K. z 2.12.2004 r., I ACa 1921/04, L.). Sąd Najwyższy wskazał, że o nieważności postępowania z powodu pozbawienia strony możliwości działania można mówić tylko wówczas, gdy strona na skutek wadliwości procesowych sądu nie mogła uczestniczyć i nie uczestniczyła w rozprawie bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku, zachodzą podstawy, by przyjąć, że strona ta została pozbawiona możliwości obrony swych praw (zob. wyr. SN z 10.7.2000 r., II CKN 822/00, L.), a z taką sytuacją nie mamy do czynienia w realiach niniejszej sprawy.

Ocena, czy doszło do pozbawienia strony możliwości obrony jej praw, powinna być dokonywana przez pryzmat konkretnych okoliczności sprawy, a analizę, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania, trzeba rozpocząć od rozważenia, czy nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, a następnie ustalić, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość strony do działania w postępowaniu, w końcu zaś ocenić, czy pomimo istnienia tych okoliczności strona mogła bronić swych praw w procesie. Dopiero w razie kumulatywnego spełnienia wszystkich tych przesłanek można przyjąć, że strona została pozbawiona możliwości działania./Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2020 r. IV CZ 29/20/

W przepisie tym chodzi o pozbawienie strony możliwości działania, do którego doszło wskutek naruszenia przepisów prawa. Może ono być następstwem uchybień wynikających z czynności procesowych albo zaniechań sądu względnie przeciwnika procesowego, nie można natomiast o nim mówić, jeżeli strona na skutek własnego działania nie skorzystała ze swoich uprawnień procesowych./Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2016 r. III CZ 51/16/

O nieważności można zatem mówić wówczas, gdy ze względu na uchybienia formalne (np. niezawiadomienie strony o rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku albo rozpoznanie sprawy, wbrew przepisom prawa, na posiedzeniu niejawnym zamiast na rozprawie), strona nie mogła brać i faktycznie nie brała udziału w sprawie./Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 listopada 2015 r. V ACa 917/14/

Wznowienia postępowania jest uzasadnione, jeśli zostanie wykazane, że w zakończonym postępowaniu strona była pozbawiona możliwości działania "wskutek naruszenia przepisów prawa". Pozbawienie strony możliwości działania, o którym stanowi art. 401 pkt 2 k.p.c. polega na tym, że z powodu wadliwości proceduralnych sądu, będących

skutkiem naruszenia konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, strona nie mogła brać udziału w całym postępowaniu lub istotnej jego części./Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r. II CZ 79/14/

Zdaniem Sądu Okręgowego, w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi wymieniona ani w art. 401 pkt 2 kpc podstawa wznowienia.

W szczególności skarżący nie wykazał żadnych naruszeń, stanowiących przypadek nieważności postępowania. Wnioskodawca był prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku, był także pouczony o sposobie usprawiedliwiania nieobecności. Był także pouczony o możliwości ustanowienia pełnomocnika oraz o możliwości zgłoszenia wniosku o pełnomocnika z urzędu. Nie wnosił o odroczenie rozprawy. Nie ma przesłanek by uznać, iż Sąd Okręgowy dopuścił się jakiegokolwiek naruszenia przepisów procesowych, w związku z którymi byłby pozbawiony możliwości obrony swoich praw.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego skarga o wznowienie nie jest oparta na ustawowej podstawie.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 410 § 1 kpc skargę wnioskodawcy odrzucił.